DSM-5 Du?zey 2 Yineleyici Du??u?nceler ve Davran??lar O?lc?e?i 11-17 Ya? C?ocuk Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *DSM-5 Du?zey 2 Yineleyici Du??u?nceler ve Davran??lar O?lc?e?i 11-17 Ya? C?ocuk Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20203

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

DSM-5 Düzey 2 Yineleyici Dü?ünceler ve Davran??lar Ölçe?i 11-17 Ya? Çocuk Formu, DSM-5'te yer alan Düzey 2 Kesitsel Belirti Ölçütleri'nin bir parças? olarak, çocuk ve ergenlerdeki yineleyici dü?ünce ve davran?? paternlerini de?erlendirmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? (adaptasyon) bir psikometrik araçt?r. Bu form, özellikle 11 ila 17 ya? aral???ndaki bireylerin, obsesif-kompülsif ve ilgili bozukluklar?n temel boyutlar?n? taramak için tasarlanm??t?r. Ölçek, sadece be? maddeden olu?mas?na ra?men, yüksek iç tutarl?l?k ve güçlü bir geçerlilik yap?s? sergileyerek klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda h?zl? tarama imkan? sunmaktad?r.

Uyarlama çal??mas?, Sapmaz, Erkuran ve Aydemir taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, Türk popülasyonunda psikiyatrik semptom taramas?na önemli bir katk? sa?lamaktad?r. Ölçek, 5'li Likert ölçe?i üzerinden derecelendirilmektedir, bu da semptom ?iddetindeki nüanslar? yakalamay? mümkün k?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

DSM-5, Düzey 2, Yineleyici Dü?ünceler, Yineleyici Davran??lar, Obsesif-Kompülsif Bozukluk, Çocuk Psikiyatrisi, Ergenlik, Psikometrik Uyarlama, Tarama Ölçe?i.

Yazarlar

Sapmaz, S. Y., Erkuran, H. Ö., Aydemir, Ö.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 11-17 ya? grubundaki çocuk ve ergenlerde DSM-5 tan? sisteminde belirtilen yineleyici dü?ünce ve davran?? semptomlar?n?n ?iddetini h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu tarama arac?, klinisyenlere, bireylerin ya?ad??? tekrarlay?c? ve zorlay?c? semptomlar?n düzeyini belirlemede yard?mc? olmak üzere geli?tirilmi?tir.

Ölçek, orijinal DSM-5 Düzey 2 Kesitsel Belirti Ölçütleri'nin "Yineleyici Dü?ünceler ve Davran??lar" alan?na odaklanmaktad?r. Türkçe uyarlamas?, Türk popülasyonunda psikiyatrik tarama ve ara?t?rma süreçlerinde kullan?lmak üzere geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ile desteklenmi?tir, böylece uluslararas? standartlara uygun bir ölçüm arac? sunulmu?tur.

Yap?

Ölçek, yap? olarak **Yineleyici Dü?ünceler ve Davran??lar** boyutunu ölçmektedir. Bu yap?, genellikle Obsesif Kompülsif Bozukluk (OKB) spektrumu ile yak?ndan ili?kilidir ve bireyin günlük i?levselli?ini olumsuz etkileyen, tekrarlay?c? ve kontrol edilemeyen zihinsel süreçleri (dü?ünceler)

ARABPSYCHOLOGY.COM

veya motor eylemleri (davran??lar) içerir.

Ölçek toplam be? maddeden olu?maktad?r ve yap?lan faktör analizleri sonucunda tek boyutlu bir yap?y? temsil etti?i do?rulanm??t?r. Bu yap?sal yakla??m, DSM-5'in kesitsel de?erlendirme mant???na uygun olarak, belirli bir semptom alan?ndaki ?iddeti h?zl?ca saptamay? hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlilik analizleri, ölçülen yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini gösteren güçlü sonuçlar ortaya koymu?tur. Yap? geçerlili?i kapsam?nda yap?lan faktör analizinde, tek bir faktörün toplam varyans?n **%73.5** gibi yüksek bir oran?n? aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu oran, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün ve ölçülen kavram?n tek boyutlu temsilinin yüksek oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Ay?rt edici geçerlili?ini de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilen **ROC (Receiver Operating Characteristic) çözümlemesi** sonuçlar?, ölçe?in klinik aç?dan mükemmel bir performansa sahip oldu?unu göstermi?tir. ROC e?risinin alt?nda kalan alan (AUC) de?eri **0.956** olarak saptanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in klinik olarak anlaml? semptomlara sahip olan bireyleri, sa?l?kl? veya dü?ük semptomlu bireylerden ay?rmada üstün bir hassasiyete sahip oldu?unu ifade eder.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik düzeyleri, hem iç tutarl?l?k hem de zamana ba?l? kararl?l?k aç?s?ndan incelenmi? ve yüksek standartlarda oldu?u belirlenmi?tir.

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa): Ölçe?in maddeleri aras?ndaki iç tutarl?l?k, Cronbach alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi? ve **0.910** olarak bulunmu?tur. 0.90 üzerindeki bu de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek derecede homojen oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? göstermektedir.
Madde-Toplam Puan Korelasyonlar?: Ölçek maddelerinin toplam puan ile olan ba??nt? katsay?lar? **0.674 ile 0.878** aral???nda saptanm??t?r. Bu yüksek korelasyonlar, her bir maddenin ölçek puan?na anlaml? katk? sa?lad???n? ve ölçek bütünlü?ünün kuvvetli oldu?unu teyit etmektedir.
Test-Yeniden Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? ölçen test-yeniden test ba??nt? katsay?s? (r) **0.928** olarak hesaplanm??t?r. Bu sonuç, ölçe?in tekrar uygulamalarda tutarl? sonuçlar verdi?ini ve zamana kar?? kararl? oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen faktör analizi, ölçe?in be? maddesinin **tek faktörlü** bir yap? alt?nda topland???n? aç?kça göstermi?tir. Bu tek faktör, ölçekteki varyans?n %73.5'ini tek ba??na aç?klamaktad?r. Bu bulgu, ölçe?in çok k?sa olmas?na

ARABPSYCHOLOGY.COM

ra?men, yineleyici dü?ünce ve davran??lar yap?s?n? psikometrik aç?dan güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Tek faktörlü yap?n?n yüksek varyans aç?klamas?, ölçe?in sadece birincil psikopatoloji boyutunu de?il, ayn? zamanda bu boyutun ?iddetini de ba?ar?l? bir ?ekilde ölçme kapasitesine sahip oldu?unu do?rulamaktad?r. Bu yap?, ölçe?in klinik tarama arac? olarak etkinli?ini peki?tirmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz bildirim veya Klinisyen taraf?ndan de?erlendirme (5 maddelik k?sa form)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: 11-17 Ya?

Popülasyon Detaylar?: Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, klinik ve genel popülasyon örneklemleri üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Ölçek, toplam 5 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme, 5'li Likert ölçe?i kullan?larak yap?lmaktad?r. Derecelendirme aral??? 0 (yok) ile 4 (a??r?) aras?nda de?i?mektedir.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Cronbach Alfa, Test-Yeniden Test, ROC Çözümlemesi, Varyans Aç?klama, Madde Analizi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?ermin YALIN SAPMAZ

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: drserminyalin@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Makale referans?nda belirtilen ilgili kurum adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? ve psikometrik özellikleri **2017** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme ko?ullar? hakk?nda bilgi almak üzere sorumlu yazar (?ermin YALIN SAPMAZ) ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal makalesine ait PDF dosyas?, ilgili dergi ba?lant?s? üzerinden eri?ilebilir.

Kaynaklar

Sapmaz, S. Y., Erkuran, H. Ö., ve Aydemir, Ö. (2017). DSM-5 Düzey 2 Yineleyici Dü?ünceler ve Davran??lar Ölçe?i Çocuk Formunun Türkçe geçerlili?i ve güvenilirli?i. *Anadolu Psikiyatri Dergisi,* 18, 107-113. doi: 10.5455/apd.231584

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?na ?u adresten ula??labilir: anadolupsikiyatri.net.

Ölçe?in orijinal PDF formu ise ?uradan indirilebilir: dsm-5-duzey-2-yineleyici-dusunceler-ve-davranislar-olcegi-11-17-yas-cocuk-formu-toad.pdf

DSM-5 Du?zey 2 Yineleyici Du??u?nceler ve Davran??lar O?lc?e?i 11-17 Ya? C?ocuk Formu Maddeleri

Ölçek, toplam be? maddeden olu?maktad?r. Kaynak metinde ölçe?in maddeleri aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak maddeler, bireyin yineleyici dü?ünce ve davran??lar?n?n s?kl??? ve ?iddetini 5'li Likert tipi bir ölçekte (0=yok, 4=a??r?) de?erlendirmeye yöneliktir.

ARABPSYCHOLOGY.COM